

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

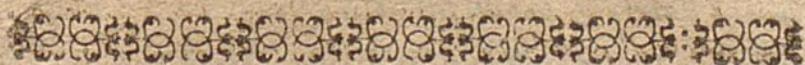
Archi-||dioeceseos || Colonien-||sis Descriptio || Historica

Henriquez a Strevesdorff, Martinus

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Ordo Equestris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12065

O R D O
E Q V E S T R I S.

His ita descriptis pennâ prosperante Dynastis,
 Cum quæiscunque suis amplexibus, inter utrumquæ
 Ius sibi quod sacrum servant regimenque profanum,
 Nunc lustrare Equites, clarosque Heroas ab ortu
 Mæsa jubet, quorum stat pectore nobile robur
 Et Virtus, sed Eques Generosus, Nobilis ecqu is
 Censendus? num fortè viam Virtutis inire
 Cui Natura dedit? cui mens excelsa trecentas
 Sectari dotes? reor esse, quod affero verum.

Nam si quod vera sub Nobilitate coruscet
 Elucetque bonum (si vera Boëtii habetur
 Mens) est quod solum videatur id esse necessum
 Nobilibus, ne quid Patrum à virtute recedant
 Degeneres, claris & qui natalibus orti,
 Anteferendi aliis meritò, meritoque colendi,
 Majorum si illustre Decus si Encomia, Laudos,
 Virtutes, Famam, bellè res denique gestas
 Aut superare queunt, aut certè aquare laborantia.

Verè lex populi non est spernenda Rhodensis
 Qua desciscentes Proavum à virtutibus olim
 Exheredabat gnatos, sed maxima vis est
 Nobilitatis, eos inter, quæis publica cura
 Res fuit, & bellè gessère negotia, quique
 Magnanimos vario belli in discrimine sese
 Exhibuère Viros, hos nobilitate perenni

D

Nobilitas

Nobilitas Virtus, Acies, & Vulnere chara
Pro solâ Patria & populi suscepta Salute.

Hi sunt, ad seros qui gnauiter usque Nepotes
Ius ex asse suum, Majorum stemmata, ceras,
Non modo transmittunt, sed stigmata, vulnera, crudas
Atque cicatrices ostentant, amula ut illis
Posteritas Patrum virtutes rite sequatur:

Nobilitas etenim debet virtutis habere
Concomitativa, & sunt hæc tum vulnera, tum quo
Stemmata; stemma quid est? nil quam virtutis auita
Symbolon, & verum patrii splendoris & usus
Prototypon, certo quo tanquam pignore, honestos
Ad mores, vitam, decus, Acta imitanda tenemur
Firmiter, ut Patrum vestigia trita teramus.

Vt duplici constat Respublica tempore, Pacis
Scilicet & Belli, simili planè ordine duplex
Nobilium Genus est, ad Bellum scilicet unum,
Ad Pacemque aliud: Primum acri Marte tuetur
Imperij Fines, quos amplificatque: Secundum
Consilio iuvat & Prudentia & Arte gubernat.

Hinc Romanorum pulchro fuit illud in usis
Nobilium, quod in hisce suos plerumque duobus
Mirificè optabant Gnatos excellere, ut essent
Nempè domi in dandis pro reque locoque probata
Consilijs o. acla, foris fortissima belli
Fulmina, belligeri Pugiles & pectora Martis.
Curita; Nobilitas qua virtus stirpis auita est,
Atque pari passu cum libertate gradatim,
Indultis gaudens & curctis illius armis,
Per populos & regna Patrum longasque per Vrbes
Ambulat, à qua vis colitur quoque Gente, volebant
Clarorum post Fata Virum monumenta valere,
Qui pro communi Patria tutamine vitam
Liquissent; tererentque Patrum Vestigia dulces
Stemmatibus antiqui celeberrima pignora, Gnati.

Hinc

Hinc, audi, quarta quid cantet Horatius Oda: (a)

Fortes creantur fortibus, & bonis
Est in Iuvenis, est in Equis parum
Virtus, nec imbellem feroces

Progenerant Aquila columbam,

Virtutes patrie, non consuetudo, nec usus

Nobilitant claros. Et ille rite vocabis
Udlerseut Aquilam quod per sublime volantem

Pectoris excelso nisu sectentur, eamque

Defendant, teneantque manu Gnati estis Abrami?

Ergo opera Abrami facite: es Vir Nobilis euge,

Non tibi Majorum sectari sufficit a Ta,

Curriculumque sequi, quos concomitantur honores,

Sed Caroli Quinti facinus memorabile, summi

Magnanimique Ducis debes pro onere forti

Pectoris atque animi luctamine, nempe Columnas

Herculis, & gressum PLUS ULTRA figere, ad illam

Virtutem aspirans, quae dici Heroica possit.

Nobilitas etenim tanto plus laudis habebit,

Quanto virtutis plus adjungetur a vito

Splendori. canit hoc bene noto in Carmine Vates:

Tota licet Veteres exornent undique cera

Atria, Nobilitas Sola est atque unica Virtus.

Nunc ut Propositum nostrum tangamus, & illam

Vincamus partem, nostro qua carmine tangi

Debet, & Vbiaci stabilis Possessio fundi est,

Eloquor: hac unum producit nobile Membrum

Archidicepsi, nimirum Clarus Equestris

Ordo Statum format, qui tertius ordine surgit,

Idque vel ob generis splendorem stemmatis ortam;

Sive Dynastias propter, possessio quarum

Ampla per hanc sparsa est Dirionem, clarior unda

Illustrisque magis Titulus debetur eidem:

Doctor & Orator praclari est Ordinis hujus

Syndicus, Hermannii calamo fauendus & ore

Tales

[a] lib. 3.

ARCHID. COLON.

Tales sunt namque Heroes Dominatibus hisce
 Inq; Dynastijs, Summa, ac Media, Infima demum
 Rectores summos quos Iurisdictio summo
 Et proprio de Iure colit talique gubernant
 Imperio, his qualis jam dicitur esse potestas.

Ordine in hoc omnes patria totius Equestri
 Conveniunt Equites, cuius mysteria verbi
 Germani, Graciq; notant, nam Teutonibus ore
 Gestit Eques Ritter, graia vult voce vocari
 Ritter, & haec vox est id quod Servator, utrimque
 Quod Patriam virtute juvent, & robore servant,
 Bella procul pellant, cunctis sua corda periculis
 Opponant, ne quid persentiat incola damni

Verum ne temere se qualificantis ad hunc
 Cujuscunque Statum Persona admissio fiat,
 Discutienda prius sunt stricto examine Signa,
 Armæque majorum tribus indaganda diebus,
 Quatum Collegio coram exponuntur Equestri.
 Ut si contra habeat quicquam quis dicere, dicat;
 Cur admittendus non sit qui postulat illi
 Se sociare choro, Clypeus nisi protegat istum.
 Hinc ad Concilium, patriæ ad Comiticia tales
 Neve admittuntur, neve annumerantur, ab uno
 Egremio donec solennia prævia, iusque
 Iurandum fuerit de consuetudine factum,
 Tum generis splendor, Bona tum, Possessio tumque
 In patria constant satis ante superque probata.

His ita præmissis activum ex ordine ducunt
 Primorum confessu, inter Comiticia, votum,
 Censentur patriæ Proceres, illustria Membra,
 Iuribus, Indultis, Regalibus usque fruuntur
 Omnibus, Officiis gaudent maioribus, imò
 Vectigali undam, venatibus arva ferarum
 Libera, aperta tenent antiquo ut more receptum est.

Ista quid attingo? maiora canenda supersunt,
 Constituuntur ij (modo Martis & Artis in Aula
 Egregii Pugiles excellentesque probentur :)
 Ambimanni, Satrapa, generosi atque Toparchæ,
 Consilijs iuncti Consulta Oracula promunt,
 Et Mareschallatus funguntur munere, magni
 Aularum Praefecti, Assessoresq; creantur,
 Ad summam metam, ad summos tolluntur honores,
 Legati sunt, Respublica gaudet iisdem
 Pro defendenda Patria Tutoribus, hastam
 Aut hastatorum decursum, dicis, equestre
 Tornæamentum agitant reddunt seseq; capaces
 Stemmatis & generis si iusta probatio fiat,
 Ad Præbendarum dona Ecclesiastica, in Aris
 Metropolitanis, Cathedralibus Aedibus, inter
 Quos etiam magni Proceres, magniq; Monarchæ
 Suspiciuntur, & hæc pro conservamine prisca
 Laudanda est hodie multum observantia stirpis,
 Germanos inter, quæis hæc antiqua probantur.

Ordo Nobilium, fulgens Equitumve Corona
 Est ager omnigeno completus semine, de quo
 Ampla seges messisq; exit latissima quoque
 Præcipua Imperij vires prodire videntur.

Hinc quando nulli communi in plebe supersunt,
 Præclara Generis qui Nobilitate, Graduve,
 Excellant reliquisq; sient dominarier apti,
 Magna solet passim fieri confusio rerum,
 E contra vero certum est ea Regna vigere,
 Esse beata, etiam dici immortalia, per quæ
 Nobilitas numerosa micat: sic Persia, diro
 Cum modo Tartaria, Saracenorumque furore
 Sub tumidum fuit acta jugum, virtute frequentis
 Nobilitatis (idem cuius plenum undiq; regnum est)
 Libera ab externi facta est dominatibus Hostis.

Tantum

Tantum Nobilitas pollet, tanti illa puratur.
 Plebeisq; etiam longè præfertur in omni
 Iudicio, Voto, Consensu. Consilioque
 Militia, gressuque, Fide, Republica. & Aula.

Iam quia iura tenent quam plurima, crebrius inter
 Qua sese præbet, venandi jus, vel agendi
 Sectandique feras, civili jure cuius

Permissum, quâ terra quidem patet unda, vel Aër,
 Tamque Locus proprius, quam publicus: inde severa
 Sub pœna vetuit Fridericus, retia silvas,
 Publica perque loca. & terram disponere, causâ
 Venandi, laqueosq; alia instrumenta ferendi.

Postea Principibus, Patria primoribus, atque
 Nobilibus, Dominis Terrarum, legibus æquis
 Edicto generali etiam, jus omne per omnem
 Venandi terram cessit, perq; alta statuta
 Illud ademerunt subjectis, nempe Colonis

Qua naturalis sic juris ademptio non est
 Injusta, idque quidem quando præscriptio longi
 Temporis atque usus accesserit, immò probata
 Germano-antiqua sit consuetudine fulta,

Hinc belli rerumque comes venatio belle
 Dicitur, & veterum summè est laudata virorum,
 In scriptis, etenim sub primam surgere lucem,
 Ire, Equitare, vehi, densos percurrere saltus,
 Observare feras, jaculoque laceßere, frigus
 Imbriferamq; Hiemem, ac summum perferre calorem,
 Sæpe famem, junctamque Sitim tolerare necessum est.

Magni olim venando duces (quos inter habetur
 Magnus Alexander Macedumq; monarcha (per annum
 Sæpe levamentum oblectamentumq; suimet
 Corporis atque animi cepere, etat e sed ista
 Hac nostrâ plerique Duces, Proceresque paternum
 Armata jus venandi defendere dextrâ
 Occipiunt, adeo, ut consortem ferre recusent

Exter-

Externum, summoque sua discrimine Vita
 Venatu invigilant silvas & lustra ferarum
 Atque feras ipsas in noctem à mane fatigant,
 Inde nitent horum vel qualescunque Trapezæ,
 Mensarumque trabes circumstipantur opimis
 Carnibus Aprorum, Leporumque ferina sit esca
 Diversi generis, quidquid nemora alta ministrant,

Nunc quia feuda insunt Patriæ quam plurima, nêpe
 Per bona Nobilium, discurrere pauca libebit
 Desuper; a priscis sunt moribus orta Quiritum
 Feuda, etenim ex illis pars magna remansit ipsæ
 In patrijs, quæis tunc Agros fundosq; subinde
 Usque Clientela sub nomine Romulus atque
 Romani concesserunt, hinc bellica iura
 Sunt quasi, Feuda, tamen proprio sin utere sensu,
 A Fide, & à fido præstandi munere feudum
 Dicitur, estq; Fides hæc subsistentia Feudi,
 Vox etiam alludit Feudum de fœdere dici:
 Sit quodcunque volet, Feudum est immobilis ipso
 Prompta Rei ex animo concessio, sive facultas,
 Utile jus Fundi bene transportando, retenta
 Proprietate, sub obsequijs promptaque volendi
 Mente, Fideque, suo quam jure Vasallus a vito
 Præstat Hero, Vbiacus sic Archi. Episcopus intrâ
 Archidioxesin sibi plurima Feuda reservat,
 Hæcque Vasallorum confert pro tempore in usum
 Elector quoties novus intrat, sive Vasalli
 Post mortem, Feudum de possessore suummet
 Transit ad Hæredem, qui Proprietarius extat.

Masculæ hæc inter quadam, sed pauca: vetusto
 Iure quidem, verum promiscua cætera sunt.
 In quæ succedunt Gnate, Agnatiq; propinqui,
 Longinqui sicut hæc Processus causa, sed inter (a)
 Archipatrem atque Statum conventum est nuper
 Equestrem

Desu-

[a] An, 1660.

ARCHID: COLON:

*De super aeternum valituri foedere pacti.
 Hec etsi nimium sit res Indaginiis alta,
 Vt pote quam multi scriptores fusius urgent,
 Hanc tamen hic placuit paucis attingere verbis.
 Sufficit ut Patria hac tali ditetur honore,
 Hocq; Vasallorum numero, quos cernis ubique.
 In quovis casu constantes atque Fideles,
 Vel si Praesul orans Campos intrare, vel alta
 Vult servare Aquila nervum mittendo Gradivi,
 Ut patria indigetes optata pace fruantur,*

ARCHIDIOECESIOS COLONIENSIS
 SEDES NOBILIVM.

Nobilium Sedes, Equitum munimina & arcus,
 Praclare natis cum possessoribus intra
 Archidioecesim nunc accipio carmine; primo
 Bonnensis Satrapia subit cum Turribus, atq;
 Iuribus antiquis, isthic qua continet ordo,
 Enderig est Hausten, sed nunc VVeix possidet illud;
 In Rammelshoven Metternich, Spiesque refulget
 In Burstorff: Scheifart conseruat limina Deastorff;
 Ast Morrenhoven Schal de Bell, iusq; capescit
 In Rheindorff Gymnich, Goer Meutinghoven &
 Ilem:
 Dottendoiff Enschring Gebertshahn Hemmerig,
 estq;
 Schall Lufftelbergæ Dominus, Possessor & Hares,
 VValpot Bornhemii Dominus qui regnat ibidem,
 In Vilich Blanckhart de Goehoff proximus extat,
 VVeix in Roesberga: Roistorff sibi comparat à VVolff:
 Lyskirchen Transdorff, Sternenburg Heufftque
 potitur, Brulen,